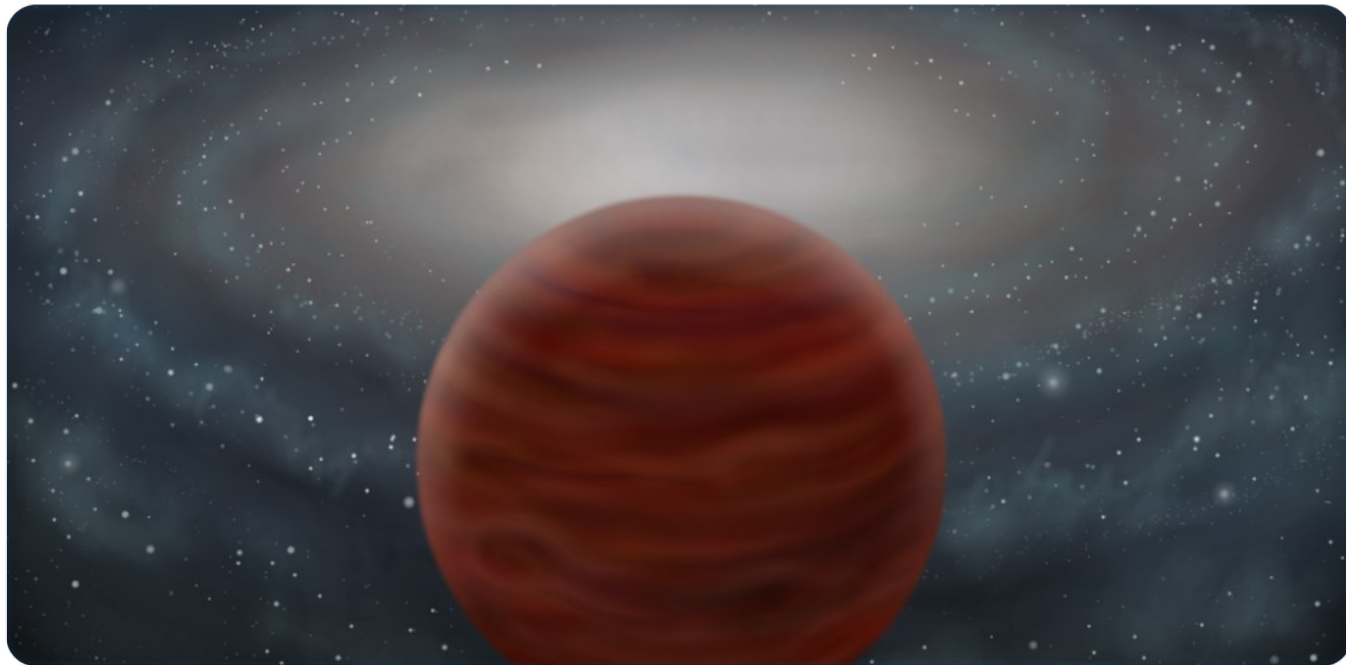

Odkrivanje skrivnostnih skritih draguljev naše Galaksije

Človeška radovednost in želja po raziskovanju imata globoke korenine v naših kulturah. V astronomiji znanstveniki premikajo meje našega razumevanja in razkrivajo nekatere od najglobljih skrivnosti vesolja. Za to potrebujejo izjemno močne teleskope.

S pomočjo vesoljskega teleskopa WISE in večih teleskopov na Zemlji so astronomi našli dve najstarejši rjavi pritlikavki doslej. Ti antični telesi naj bi nastali že takrat, ko je bila naša galaksija še zelo mlada, pred več kot 10 milijardami let!

Rjavim pritlikavkam pravijo nekateri astronomi tudi 'spodletele zvezde'. Po velikosti so neke med orjaškimi planeti, kot je Jupiter, ki je največji planet v našem Osončju, in majhno zvezdo. Toda za razliko od zvezd, kot je naše Sonce, nikoli ne postanejo dovolj vroče, da bi se njihova snov pričela spajati in oddajati energijo v procesu, ki mu pravimo 'jedrsko zlivanje'.

Namesto tega rjave pritlikavke po tem, ko nastanejo, samo preprosto ugašajo in se ohlajajo. Ti novoodkriti rjavi pritlikavki imata temperaturi 250–600 stopinj Celzija in sta torej veliko hladnejši od zvezd. Za primerjavo, Sonce ima površinsko temperaturo 5600 stopinj Celzija!

Najti taki rjavi pritlikavki je kot naleteti na skrinjo z zakladom, za katerega bi bil nevoščljiv sam kapitan Jack Sparrow. Kar je tako posebnega na teh dveh skritih draguljih je to, da se gibljeta z neverjetnimi 100–200 kilometri na sekundo, veliko hitreje kot se gibljejo normalne zvezde in druge rjave pritlikavke!

COOL FACT

Letos so znanstveniki našli tretji Soncu najbližji sistem (ali par) zvezd in s tem podrl stoletni rekord. Ta sistem je le 6,5 svetlobnih let daleč in ga sestavljata dve rjavi pritlikavki!

